

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2025

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	3
Omgevingsrecht	3
Omgevingswet	3
Wabo	6
Natuurbescherming	10
Planschade	11
Woningwet	11
Bijstand	12
Volksverzekeringen	14
Bestuursrecht overig	15
AVG	15
Inburgering	16
Open overheid	17
Nederlanderschap	17
Studiefinanciering	21
Vreemdelingenrecht	22
Asiel	22
Vreemdelingenbewaring	24

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2025, 140

MK ABRS, 05-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:440](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Awb 6:22, 10:3

BEVOEGDHEID. PASSEREN VAN GEBREKEN. I.c. wordt geoordeeld dat het college, door het besluit op bezwaar door dezelfde gemandateerde te laten nemen als de primaire besluiten, artikel 10:3, derde lid, van de Awb heeft geschonden. Omdat de primaire besluiten in mandaat zijn genomen door de directeur Wonen, had de beslissing op bezwaar door een hogere daartoe gemandateerde functionaris moeten worden genomen. Als die functionaris er niet is, dan ligt de bevoegdheid bij het college zelf. Handelen in strijd met artikel 10:3, derde lid, van de Awb kan niet worden aangemerkt als schending van een vormvoorschrift, als bedoeld in artikel 6:22 van de Awb. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 07-04-2004 ([ECLI:NL:RVS:2004:AO7099](#)).

JnB 2025, 141

MK ABRS, 05-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:443](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Awb 8:41

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers 4 (hierna: Tozo-uitkering)

GRIFFIERECHT. BETALINGSONMACHT. I.c. heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat [appellante] niet in betalingsonmacht verkeerde. Vastgesteld wordt dat uit de door [appellante] overgelegde winst- en verliesrekening blijkt dat haar winst over de maand mei 2021 € 556,33 bedroeg. Daarnaast blijkt uit het dossier dat het college voor de maand mei 2021 een uitkering op basis van de Tozo-uitkering ter hoogte van € 1.075,44 aan [appellante] heeft uitgekeerd. Overwogen wordt dat de Tozo-uitkering overeenkomt met de bijstandsnorm, inclusief vakantie-uitkering, voor de maand mei 2021. Los van de winst en het eigen vermogen, verkeerde [appellante] reeds door de Tozo-uitkering niet in betalingsonmacht. Alleen al door deze uitkering bedroeg het netto-inkomen van [appellante] in de maand mei 2021 niet minder dan 95% van de voor een alleenstaande geldende (maximale) bijstandsnorm. Dat [appellante] zelfstandig ondernemer is maakt dit niet anders.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2025,142

Voorzieningenrechter ABRS, 04-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:393](#)

college van burgemeester en wethouders van Harderwijk.

bestemmingsplannen "Buitengebied 2014" en "Veegplan Buitengebied"

HANDHAVING. VOVO. BELANGENAFWEGING. RECREATIEWONING. PERMANENTE BEWONING. BRIEF MINISTER VROM. Last onder dwangsom beëindigen met het bestemmingsplan strijdig gebruik van perceel en opstallen voor huisvesting van personen die daarvandaan naar hun werk gaan en/of gebruiken als centrum van hun sociaal maatschappelijk leven. Het perceel is onderdeel van een camping. Op het perceel zijn onder andere stacaravans en huisjes aanwezig. De voorzieningenrechter komt tot de volgende afweging. In de door betrokkene gestelde financiële belangen wordt geen aanleiding gezien voor schorsing van het besluit. Betrokkene heeft gewezen op een brief van de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van 19-12-2024, gericht aan colleges van burgemeester en wethouders in Nederland, waarin deze colleges kort gezegd worden aangespoord om, in afwachting van een nader op te stellen instructieregel, vooralsnog niet handhavend op te treden tegen permanente bewoning van recreatiewoningen. Ook in het gestelde over deze brief wordt geen grond gezien voor het treffen van de gevraagde voorlopige voorziening. Die brief dateert van na de besluiten van 23-10-2023 en 05-06-2024 en van na de uitspraak van de rechtbank van 22-10-2024 en kan de rechtmatigheid daarvan in zoverre niet aantasten.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2025, 143

Voorzieningenrechter ABRS, 30-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:311](#)

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:1

Omgevingswet (Ow) 1.6, 1.7 1.7a

Omgevingsbesluit 1.3

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 2.2, 2.11, 3.40c lid 1, 3.40b lid 1

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. OVERTREDER. FUNCTIONEEL PLEGER. Last onder dwangsom. Uitrijden op akker van met drugsafval vervuilde mest. I.c. wordt geoordeeld dat voor zover aannemelijk kan worden geacht dat de verweten handeling heeft plaatsgevonden, het college naar voorlopig oordeel niet aannemelijk heeft gemaakt dat [verzoekster A] en [verzoeker B], in zijn hoedanigheid als bestuurder, directeur en enig aandeelhouder van [verzoekster A], als functioneel plegers van de vermelde bepalingen kunnen worden aangemerkt.

[...] 2. Gelet op het NFI-rapport van 15 augustus 2024 heeft college het in het besluit van 28 november 2024 aannemelijk geacht dat in opdracht van [verzoekster A] met drugsafval vervuilde

mest op de akker is uitgereden. Door het op de akker aanbrengen van aldus verontreinigde mest zijn volgens het college één of meer dan één van de volgende bepalingen overtreden: artikel 3.40c, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal), gelezen in samenhang met artikel 3.40b, eerste lid, van het Bal, artikel 2.11 van het Bal, gelezen in samenhang met artikel 2.2 van het Bal, artikel 10.1, eerste en tweede lid, van de Wet milieubeheer, artikel 1.6 van de Omgevingswet (hierna: Ow), artikel 1.7 van de Ow en artikel 1.7a van de Ow, gelezen in samenhang met artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit. Het college acht aannemelijk dat de verboden handeling is verricht door één of meer dan één loonwerker die door [verzoekster A] en [verzoeker B] is ingehuurd. Het college heeft [verzoekster A] en [verzoeker B] als overtreders aangemerkt, omdat zij volgens het college als functioneel plegers kunnen worden aangemerkt. [...]

7.3. Gelet op het besluit, het verweerschrift en het verhandelde ter zitting gaat het college uit van de mogelijkheid dat schone mest, nadat die door een loonwerker uit de mestputten van [verzoekster A] is gehaald, buiten het zicht van [verzoekster A] en [verzoeker B] is vermengd met drugsafval en dat de aldus verontreinigde mest vervolgens door een loonwerker op de akker is uitgereden. Gelet daarop lag het volgens het college op de weg van [verzoekster A] en [verzoeker B] om voldoende toezicht te houden op de door hen ingeschakelde loonwerkers. Volgens het college kunnen [verzoekster A] en [verzoeker B] als functioneel plegers worden aangemerkt, omdat zij dat hebben nagelaten. Naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter heeft het college niet aannemelijk gemaakt dat dit scenario zich heeft voorgedaan. De voorzieningenrechter heeft geen stukken in het dossier aangetroffen over het inschakelen van loonwerkers, over de periodes waarin mest zou zijn uitgereden en of dat uitrijden ook is gebeurd op de akker. Ook op de zitting is daarvoor niet meer onderbouwing gegeven. Dat [verzoekster A] en [verzoeker B] erkennen dat zij loonwerkers inschakelen voor het uitrijden van mest is daarvoor onvoldoende. Zelfs al zou het door het college geschetste scenario wel aannemelijk zijn, valt zonder nadere motivering niet in te zien dat in het kader van de te betrachten zorg in redelijkheid van [verzoekster A] en [verzoeker B] mag worden verwacht dat zij, nadat schone mest door een loonwerker is opgezogen uit hun mestkelders om te worden uitgereden, die mest nog laten onderzoeken om na te gaan of intussen vermenging met drugsafval heeft plaatsgevonden. Hierbij neemt de voorzieningenrechter ook in aanmerking dat het college op de zitting heeft onderkend dat een dergelijke wijze van toezicht op praktische bezwaren stuit, maar dat het desgevraagd niet concreet heeft kunnen maken op welke manier [verzoekster A] en [verzoeker B] wel toezicht op de loonwerkers hadden moeten houden. Voor zover, gelet op wat hiervoor onder 6.1 is overwogen, aannemelijk kan worden geacht dat de verweten handeling heeft plaatsgevonden, heeft het college naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter niet aannemelijk gemaakt dat [verzoekster A] en [verzoeker B], in zijn hoedanigheid als bestuurder, directeur en enig aandeelhouder van [verzoekster A], als functioneel plegers van de hiervoor onder 2 vermelde bepalingen kunnen worden aangemerkt. [...]

JnB 2025, 144

Voorzieningenrechter ABRS, 04-12-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4969](#)

raad van de gemeente Woerden verweerder.

Omgevingswet 11.6 aanhef en onder a, onder b, 11.18

Invoeringswet Omgevingswet 4.6

OMGEVINGSWET. ONTEIGENING. BESTEMMINGSPLAN. EXPLOITATIEPLAN. VOVO. Verzoek schorsen bestemmingsplan en exploitatieplan om onteigeningsprocedure te voorkomen.

Afwijzing verzoek om voorlopige voorziening. Geen spoedeisend belang.

[...] 4. De voorzieningenrechter wijst erop dat een onteigeningsprocedure een op zichzelf staande procedure is, waarvoor het - anders dan bij een omgevingsvergunning voor bouwen - niet is vereist dat het vastgestelde bestemmingsplan ook in werking is. De onteigening van [verzoeker] en anderen zal geschieden op grond van hoofdstuk 11 van de Omgevingswet. Schorsing van het bestemmingsplan of het exploitatieplan kan niet voorkomen dat de raad een onteigeningsbeschikking geeft. Artikel 11.6, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, vereist voor het geven van een dergelijke beschikking enkel dat het omgevingsplan is vastgesteld. Ingevolge artikel 4.6 van de Invoeringswet Omgevingswet gelden het bestemmingsplan en exploitatieplan als deel van het omgevingsplan.

De onteigeningsprocedure zal naar verwachting langer duren dan de procedure tegen het bestemmingsplan en exploitatieplan. Zelfs als dat niet het geval zou zijn, levert dat geen spoedeisend belang op. Op grond van artikel 11.16, eerste lid, onder b, van de Omgevingswet is immers voor het kunnen verlijden van de onteigeningsakte als bedoeld in artikel 11.18 van de Omgevingswet vereist dat het besluit ter uitvoering waarvan de onteigening nodig is, onherroepelijk is. Dit betekent dat de gemeente pas het eigendom van de gronden kan verkrijgen wanneer het bestemmingsplan onherroepelijk is, wat pas aan de orde kan zijn als de Afdeling uitspraak heeft gedaan in de bodemprocedure. Vergelijk de uitspraak van 14 december 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4654](#), overweging 3.1.

Verder zijn geen andere onomkeerbare gevolgen van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan en exploitatieplan te verwachten. Het is niet aannemelijk dat [verzoeker] en anderen als eigenaren worden geconfronteerd met aanvragen van omgevingsvergunningen op hun gronden in het plangebied. Bovendien kan zonder toestemming van de eigenaren of zonder minnelijke verwerving door de gemeente hangende de bodemprocedure geen gebruik worden gemaakt van de gronden voor aanlegwerkzaamheden.

5. Gelet hierop ziet de voorzieningenrechter geen aanleiding voor het oordeel dat zich in afwachting van de behandeling van het beroep door de Afdeling onomkeerbare gevolgen zullen voordoen. Dus is niet gebleken van een spoedeisend belang dat rechtvaardigt dat in afwachting van de bodemprocedure een voorlopige voorziening wordt getroffen. Het verzoek wordt daarom afgewezen. [...]

JnB 2025, 145

Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag, 30-01-2025,

[ECLI:NL:RBDHA:2025:1300](#)

college van burgemeester en wethouders van Westland, het college.

Omgevingswet 4.7 lid 1, 16.55 lid 6, lid 7

Omgevingsregeling 7.4 lid 1

Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) 4.167

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. BOPA. ETFAL. PARTICIPATIE.

Omgevingsvergunning oprichten appartementencomplex. I.c. wordt geoordeeld dat het college zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de omgevingsvergunning is verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Voor de afwijking van de algemene regel voor de oppervlakte van de toiletruimtes van artikel 4.167 van het Bbl heeft het college op grond van artikel 4.7, eerste lid, van de Omgevingswet een hangtoilet als gelijkwaardige maatregel mogen aanmerken. Aan de vereisten die artikel 16.55, zesde en zevende lid, van de Omgevingswet en artikel 7.4, eerste lid, van de Omgevingsregeling stellen aan participatie is voldaan. Bij de vergunningaanvraag is namelijk de 'Memo Participatie Choorstraat Monster' gevoegd. Aan de inhoud van het participatietraject zijn geen eisen verbonden, nu het project niet valt onder een van de door de gemeenteraad aangewezen categorieën van gevallen waarin participatie verplicht is.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2025, 146

ABRS, 05-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:428](#)

college van burgemeester en wethouders van Coevorden,

appellant.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

WABO. HANDHAVING. Lasten onder dwangsom exploitant mestvergistingsinstallatie vanwege overtredingen bestemmingsplan. Gelet op artikel 3.5.2 van de planregels is bij, onder meer, vergisten van mest of andere (bij)producten binnen het bouwvlak alleen geen sprake van een met het bestemmingsplan strijdig gebruik indien en voor zover het bedrijf in hoofdzaak eigen mest of andere bijproducten verwerkt en het eventuele digestaat op de tot het bedrijf behorende gronden wordt gebruikt. De Afdeling acht het evident dat hier met "bedrijf" het agrarisch bedrijf, als bedoeld in de bestemmingsomschrijving is bedoeld. Nu DDE, als zelfstandige onderneming, niet een agrarisch bedrijf als bedoeld in het bestemmingsplan is, geldt de uitzondering van artikel 3.5.2 van de planregels dan ook niet voor haar activiteiten. Daarmee zijn de activiteiten van DDE op de locatie in strijd met het bestemmingsplan. DDE exploiteert haar biovergister op een locatie waar dat op grond van artikel 3.1, aanhef en onder b van de planregels niet is toegestaan. Dat zij daartoe contractuele afspraken heeft gemaakt met de eigenaar van het perceel, maakt dit niet anders. Het college was dan ook bevoegd om daartegen handhavend op te treden. Nu DDE geen agrarisch bedrijf is en dus evenmin eigen mest of andere (bij)producten produceert, als bedoeld in artikel 3.5.2, aanhef en onder b, sub 2, van die planregels, en evenmin gronden

heeft die tot haar (agrarijsch) bedrijf behoren waar zij het digestaat kan gebruiken, handelt DDE eveneens in strijd met die bepaling.

JnB 2025, 147

ABRS, 05-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:412](#)

college van burgemeester en wethouders van Súdwest-Fryslân.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

WABO. BINNENPLANSE AFWIJKINGSBEVOEGDHEID. GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING. DIDAM-ARREST. Omgevingsvergunning bouwen bedrijfspand voor dierenartsenpraktijk. Het betoog dat de gemeente bij de verkoop van het perceel heeft gehandeld in strijd met het Didam-arrest Hoge Raad 16-11-2021, [ECLI:NL:HR:2021:1778](#), slaagt niet. De verkoop van het perceel door de gemeente staat in deze procedure bij de bestuursrechter niet ter beoordeling. Eventuele gebreken in de wijze van verkoop, of in de criteria die bij verkoop van het perceel worden gehanteerd, leiden in dit geval niet tot het oordeel dat het college in strijd met het gelijkheidsbeginsel heeft gehandeld door de omgevingsvergunning voor de dierenartsenpraktijk te verlenen. Een omgevingsvergunning heeft een zaaksgebonden karakter en is daarmee overdraagbaar. Hierdoor hoeft degene die het vergunde plan uiteindelijk uitvoert niet degene te zijn aan wie het college de omgevingsvergunning oorspronkelijk heeft verleend. Bovendien is de enkele omstandigheid dat de gemeente als grondeigenaar een optie tot koop aan [vergunninghouder] heeft aangeboden onvoldoende voor de conclusie dat het college bij de verlening van de omgevingsvergunning in strijd met het fair play-beginsel of het verbod op vooringenomenheid van artikel 2:4 van de Awb heeft gehandeld.

JnB 2025, 148

ABRS, 05-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:407](#)

college van burgemeester en wethouders van Heiloo, verweerders.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.10 lid 1 aanhef en onder a

Bouwbesluit 2012 3.8 lid 2

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. Omgevingsvergunning woongebouw met 46 appartementen. De toets die het college i.c. moet uitvoeren is een aannemelijkheidstoets. Het college komt bij de beantwoording van de vraag of op basis van de door de aanvrager overgelegde stukken aannemelijk is dat wordt voldaan aan de voorschriften van het Bouwbesluit 2012 beoordelingsruimte toe. Verwijzing naar ABRS 19-11-2014, [ECLI:NL:RVS:2014:4197](#). Dit betekent dat niet hoeft te zijn aangetoond dat aan het Bouwbesluit 2012 wordt voldaan. Verwijzing ook naar ABRS 07-10-2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2375](#), onder 10. I.c. wordt geoordeeld dat het college bij de verlening van de omgevingsvergunning aannemelijk heeft mogen achten dat voor elke individuele buitenunit van een warmtepomp wordt voldaan aan het in artikel 3.8, tweede lid, van het Bouwbesluit 2012 opgenomen maximale geluidsniveau van 40 dB. Daarbij is van belang dat de afstand tussen het woongebouw waarop de buitenunits van de warmtepompen worden geplaatst en het dichtstbij gelegen perceel aan de Bergeonstraat ongeveer 23 m bedraagt en dat het zeer waarschijnlijk is dat de buitenunits niet op de randen van het dak worden geplaatst maar meer naar het midden toe, zodat de afstand waarschijnlijk nog groter zal zijn. Ten slotte heeft het college er nog op gewezen dat mocht op enig moment blijken dat een

individuele buitenunit niet aan de norm voldoet er de mogelijkheid bestaat om een verzoek om handhaving in te dienen bij het college.

JnB 2025, 149

ABRS, 05-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:436](#)

college van burgemeesters en wethouders van Leiden, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a en c, 2.3a lid 1

WABO. HANDHAVING. Herroeping opgelegde last onder dwangsom en afwijzing handhavingsverzoek terecht. Appellanten betogen dat het college er ten onrechte van uitgaat dat herstel in de oude toestand niet mogelijk is.

Overwogen wordt dat het rechtszekerheidsbeginsel vereist dat een last zo duidelijk en concreet geformuleerd wordt dat degene tot wie de last is gericht niet in het duister hoeft te tasten over wat gedaan of nagelaten moet worden om de overtreding te beëindigen.

Verwijzing naar ABRS 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4389](#). In de eerdere uitspraak van 22-02-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:736](#), is geoordeeld dat de herstelmaatregelen als omschreven in de last onvoldoende duidelijk zijn. I.c. volgt de Afdeling het standpunt van het college dat herstel in de oude toestand niet mogelijk is, of althans dat niet met zekerheid kan worden gesteld dat eventueel herstelde kozijnen overeenkomen met de kozijnen in de oude toestand. Op de zitting heeft het college daarbij terecht opgemerkt dat het gelasten van maatregelen die verder strekken dan het ongedaan maken van de overtreding buiten haar bevoegdheid ligt. Daarom is ook met het nieuwe besluit gebleken dat niet kan worden vastgesteld op welke wijze de overtreding ongedaan gemaakt kan worden en welke herstelmaatregelen daarvoor nodig zijn. De omstandigheid dat appellanten hebben voldaan aan de last onder dwangsom die aan hen is opgelegd, leidt niet tot een ander oordeel.

JnB 2025, 150

Rechtbank Overijssel, 28-01-2025, [ECLI:NL:RBOVE:2025:455](#)

college van burgemeester en wethouders van Zwolle, het college.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1, 2.11, 2.12

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II, artikel 4 aanhef en onder 1

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. BIJBEHOREND BOUWWERK. Omgevingsvergunning uitbreiden winkelruimte. Naar het oordeel van de rechtbank scheiden de woorden ‘dan wel’ de definitie van ‘bijbehorend bouwwerk’ in artikel 4, aanhef en onder 1, van bijlage II van het Bor in twee delen. Verwijzing naar ABRS 26-10-2016, [ECLI:NL:RVS:2016:2821](#) r.o. 4.1. I.c. wordt voldaan aan het eerste deel van de definitiebepaling van ‘bijbehorend bouwwerk’ en wordt er niet toegekommen aan de vraag of er (ook) sprake is van een uitbreiding die ‘functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw [is] verbonden’. De rechtbank ziet in het betoog van eiser dat uit de nota van toelichting zou blijken dat een bijbehorend bouwwerk altijd gebouwd moet worden bij een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw, wat daar verder ook van zij, geen aanleiding anders te oordelen. De hiervoor genoemde uitspraak is duidelijk, net als de tekst van het Bor.

Zie in dit verband ook de uitspraak van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RBOVE:2025:456](#).

JnB 2025, 151

MK ABRS, 05-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:415](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant, appellant sub 1.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.31 lid 2 aanhef en onder b

WABO-milieu. Wijzigen omgevingsvergunning. I.c. wordt geoordeeld dat aangezien het in het belang van de bescherming van het milieu is dat duidelijk is vastgelegd dat de opslag van spuitbussen in de opslaghallen uitsluitend mag plaatsvinden binnen een vak van maximaal 300 m2 dat is voorzien van gaas, het college dat op grond van artikel 2.31, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo ook kon doen. Op grond van deze bepaling kan het bevoegd gezag namelijk de voorschriften van een omgevingsvergunning voor een inrichting wijzigen voor zover dit in het belang van de bescherming van het milieu is. Ten onrechte is geoordeeld dat het college dit voorschrift niet kon stellen, omdat het niet noodzakelijk is uit het oogpunt van de toepassing van de beste beschikbare technieken. Artikel 2.31, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo vereist niet dat het voorschrift noodzakelijk is uit het oogpunt van de toepassing van de beste beschikbare technieken.

Besluit waarbij het college voorschriften 4.1.2 en 4.1.3 heeft verbonden aan de omgevingsvergunning voor de inrichting van Edco waar onder meer op- en overslag plaatsvindt van verschillende goederen en producten, waaronder verpakte gevaarlijke stoffen. [...]

[...] 4. Het college betoogt dat de rechtbank ten onrechte het besluit van 13 januari 2020 heeft vernietigd, voor zover daarbij voorschrift 4.1.2 is gesteld. [...]

4.1. Zoals het college terecht aanvoert, heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat de QRA niet bepalend is voor wat er bij het besluit van 3 juli 2013 is vergund. De QRA maakt onderdeel uit van de aanvraag voor die omgevingsvergunning en in het besluit van 3 juli 2013 is ook nog eens uitdrukkelijk bepaald dat de QRA deel uitmaakt van de vergunning.

Op blz. 4 van de QRA staat welke uitgangspunten zijn gehanteerd bij de berekening van de veiligheidsrisico's vanwege de inrichting. Eén van die uitgangspunten is dat rekening is gehouden met rocketeren ten gevolge van de aanwezigheid van spuitbussen. Daaronder staat onder meer: "In opslagen A-02, A-02A, C-02 en C-02A is rocketwerking beperkt tot het gegaasd gebied (< 300 m2), waarna normale branduitbreiding plaatsvindt." In paragraaf 4.2.1 worden de relevante scenario's voor deze opslaghallen beschreven. Op blz. 14 in deze paragraaf staat: "In de opslagen worden spuitbussen opgeslagen. In de QRA zijn we uitgegaan dat 'snelle branduitbreiding' (t.g.v. rocketwerking spuitbussen) mogelijk is, en door de gaasafscheiding beperkt is tot 300 m2, waarna vervolgens een 'gewone' branduitbreiding kan plaatsvinden." Het college stelt dus terecht dat er in de QRA van is uitgegaan dat vakken van maximaal 300 m2 zijn afgescheiden door middel van gaas, waardoor spuitbussen die rocketeren niet buiten hun eigen opslagvak van maximaal 300 m2 terecht kunnen komen.

De in de QRA berekende veiligheidsrisico's zijn gebaseerd op dat uitgangspunt en de vergunning van 3 juli 2013 is verleend op basis van die berekende risico's. Het college stelt dus terecht dat Edco op grond van die vergunning al verplicht is om daar waar in de opslaghallen A-02, A-02A, C-02 en C-02A spuitbussen worden opgeslagen, vakken van maximaal 300 m2 af te scheiden met gaas, om te voorkomen dat bij brand spuitbussen buiten hun eigen opslagvak kunnen rocketeren. Als het rocketeren van spuitbussen niet zou zijn beperkt tot het eigen opslagvak van 300 m2, zou een snelle branduitbreiding kunnen plaatsvinden in de hele opslaghal en zouden de risico's voor de externe veiligheid vanwege de inrichting groter zijn dan waar in de QRA van uitgegaan is. Ter verduidelijking van deze verplichting heeft het college bij het besluit van 13 januari 2020 voorschrift 4.1.2 verbonden

aan de omgevingsvergunning van 3 juli 2013. Aangezien het in het belang van de bescherming van het milieu is dat duidelijk is vastgelegd dat de opslag van spuitbussen in de opslaghallen A-02, A-02A, C-02 en C-02A uitsluitend mag plaatsvinden binnen een vak van maximaal 300 m² dat is voorzien van gaas, kon het college dat op grond van artikel 2.31, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo ook doen. Op grond van deze bepaling kan het bevoegd gezag namelijk de voorschriften van een omgevingsvergunning voor een inrichting wijzigen voor zover dit in het belang van de bescherming van het milieu is.

De rechtbank heeft dit niet onderkend en heeft ten onrechte geoordeeld dat het college dit voorschrift niet kon stellen, omdat het niet noodzakelijk is uit het oogpunt van de toepassing van de beste beschikbare technieken. Anders dan waar de rechtbank van uitgaat, vereist artikel 2.31, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo niet dat het voorschrift noodzakelijk is uit het oogpunt van de toepassing van de beste beschikbare technieken.

Tot slot wijst het college er terecht op dat in paragraaf 6.3.3 van het UPD slechts de constructie van de stellingen wordt beschreven en dat die paragraaf niet gaat over de vakindeling van de opslaghallen. Dat daarin slechts staat dat er in de rug van iedere stelling een gaasconstructie zal worden aangebracht en dat daar geen volledige gaasvoorziening rondom de opslag van spuitbussen is beschreven, betekent dus niet dat die voorziening er niet hoeft te zijn om te voorkomen dat snelle branduitbreiding in de hele opslaghal kan plaatsvinden door het rocketeren van spuitbussen. Het betoog van het college slaagt. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2025, 152

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 27-01-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:419](#)

college van Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7, 2.8

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. Natuurvergunning voor het vangen van zomerganzen voor populatiebeheer. Het vangen en doden in en nabij Natura 2000-gebieden kan leiden tot het verstoren van aanwezige dier- en vogelsoorten, ter bescherming waarvan die gebieden zijn aangewezen. Daarom heeft vergunninghoudster een natuurvergunning aangevraagd voor de activiteit waarvoor zij de ontheffing heeft gekregen. I.c. wordt geoordeeld dat verweerder terecht een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb heeft verleend. Dat de natuurvergunning een langere geldigheidsduur heeft dan het faunabeheerplan en de verleende ontheffing, maakt niet dat verweerder de vergunning niet mocht verlenen. Ook het feit dat vergunninghoudster de natuurvergunning zonder geldig faunabeheerplan en geldige ontheffing niet kan gebruiken, is geen reden om de natuurvergunning niet te verlenen. Het toetsingskader van de natuurvergunning verplicht namelijk niet dat de geldigheidsduur overeenkomt met de duur van het faunabeheerplan en de ontheffing.

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2025, 153

MK ABRS, 05-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:441](#)

college van burgemeester en wethouders van Hoeksche Waard (hierna: het college).

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1, 6.4a

PLANSCHADE. ANDERSZINS VERZEKERD. Afwijzing aanvraag tegemoetkoming in planschade. Bij de beantwoording van de vraag of de tegemoetkoming in schade voldoende anderszins is verzekerd, moet rekening worden gehouden met alle relevante feiten en omstandigheden. Voldoende voor de conclusie dat op andere wijze in tegemoetkoming in de geleden planschade is voorzien, is dat deze op grond van objectieve gegevens gerechtvaardigd is. Verwijzing naar overzichtsuitspraak ABRS 29-01-2014, [ECLI:NL:RVS:2014:182](#), onder 5.39. I.c. wordt geoordeeld dat in de vaststellingsovereenkomst [die Midstate met de rechtsvoorganger van de gemeente heeft gesloten] niet expliciet is bepaald dat het teveel betaalde bedrag ter compensatie van de planschade is bedoeld. Midstate heeft op de zitting van de Afdeling desgevraagd toegelicht dat zij er ten tijde van het aangaan van de vaststellingsovereenkomst van is uitgegaan dat [appellant] het betaalde bedrag aan geluidwerende voorzieningen heeft besteed en dat zij het niet redelijk heeft gevonden om het teveel betaalde bedrag van [appellant] terug te vorderen. Verder heeft Midstate toegelicht dat zij op dat moment niet heeft beoogd dat het teveel betaalde bedrag betrekking had op eventuele latere planschade. Onder deze omstandigheden is de conclusie van het college dat op andere wijze in tegemoetkoming in de geleden planschade is voorzien niet op grond van objectieve gegevens gerechtvaardigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Woningwet

JnB 2025, 154

MK ABRS, 05-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:417](#)

minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (thans: de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening).

Woningwet 27

Wet op het overleg huurders verhuurder 1, 2

Besluit toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015 1, 25, 25a, 26

WONINGWET. VOLKSHUISVESTING. I.c. wordt geoordeeld dat de minister goedkeuring mocht geven voor de verkoop van woningen door woningcorporatie Woonin in Utrecht. Daargelaten of de te verkopen woningen tot de kerntaken van Woonin behoren, heeft de minister zich op het standpunt kunnen stellen dat het belang van de volkshuisvesting hieraan niet in de weg stond. De minister heeft daartoe redengevend mogen achten dat de te verkopen woningen geliberaliseerde of te liberaliseren woningen met een relatief hoge waarde zijn, Woonin met de opbrengst van de verkoop van deze woningen een bijna gelijk aantal sociale huurwoningen terugkoopt en zij met de meeropbrengst investeringen in de nieuwbouw van sociale huurwoningen elders in de stad Utrecht kan doen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2025, 155

MK CRvB, 07-01-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:154](#)

college van burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch.

Participatiewet (PW) 17, 58

PARTICIPATIEWET. ERFENIS. SCHENDING INLICHTINGENVERPLICHTING. INTREKKING EN TERUGVORDERING BIJSTAND. Het college heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat de oorzaak van de (hoogte van de) terugvordering niet is gelegen in trage besluitvorming of ander laakbaar handelen van het college, maar in de moedwillige en jarenlange schending van de inlichtingenverplichting van appellante door geen melding te maken van de erfenis, die geleet op de aangetroffen geldbedragen en de daarover afgelegde verklaringen een aanzienlijk vermogen vormde, waarvan de omvang overigens niet is komen vast te staan. **Aangevallen uitspraak bevestigd.**

Schending van de inlichtingenverplichting

[...] 4.1.1. Niet in geschil is dat appellante in 2002/2003 een erfenis heeft gekregen die zij niet heeft gemeld bij het college. Verder is niet in geschil dat op en na 22 maart 2020 in de woning van appellante een geldbedrag van in totaal ruim € 172.000,- is aangetroffen. [...]

Appellante heeft niet aannemelijk gemaakt dat het aangetroffen geld niet aan haar toebehoort. Zij heeft geen gegevens overgelegd over de erfenis en het door haar verkregen bedrag. Zij heeft evenmin gegevens overgelegd waaruit blijkt dat het aangetroffen geld van haar zoon is. Dit betekent dat het college er vanuit mocht gaan dat het aangetroffen geld een bestanddeel vormde van haar vermogen. Dat het appellante niet is gelukt in Iran bewijs te bemachtigen, vormt geen reden voor een andere bewijslastverdeling en dient voor haar rekening en risico te blijven.[...] Overigens hebben de dochter van appellante, de ex-partner van appellante, de zoon van appellante en aanvankelijk ook appellante zelf verklaard dat het aangetroffen geld aan appellante toebehoorde en zijn oorsprong had in een erfenis.

Geen dringende redenen om van terugvordering af te zien

[...]

4.2.3. Het college heeft wat appellante heeft aangevoerd niet als dringende redenen hoeven aannemen om geheel of gedeeltelijk van terugvordering af te zien. Daarvoor is het volgende van belang. Het college heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat de oorzaak van de (hoogte van de) terugvordering niet is gelegen in trage besluitvorming of ander laakbaar handelen van het college, maar in de moedwillige en jarenlange schending van de inlichtingenverplichting van appellante door geen melding te maken van de erfenis, die geleet op de aangetroffen geldbedragen en de daarover afgelegde verklaringen een aanzienlijk vermogen vormde, waarvan de omvang overigens niet is komen vast te staan. Dat de terugvordering voor haar ernstige nadelige gevolgen hebben voor haar gezondheid, heeft appellante niet aannemelijk gemaakt. Die stelling heeft zij niet onderbouwd. Ook de door haar gestelde ernstig nadelige financiële gevolgen heeft zij niet met enige onderbouwing aannemelijk gemaakt. Zij heeft bovendien bij de invordering als schuldenaar de bescherming van de regels over de beslagvrije voet die zijn neergelegd in de artikelen 475b tot en met 475e van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Het college heeft ten slotte terecht

gewezen op de mogelijkheid dat het terugvorderingsbedrag met toepassing van artikel 58, zevende lid, van de PW na tien jaar kan worden kwijtgescholden. Hieruit volgt dat de nadelige gevolgen van het terugvorderingsbesluit voor appellante niet onevenredig zijn in verhouding met de met bestreden besluit 2 te dienen doel, namelijk dat het college terugkrijgt wat appellante ten onrechte aan bijstand heeft ontvangen.

JnB 2025, 156

Voorzieningenrechter Rechtbank Amsterdam, 20-12-2024, [ECLI:NL:RBAMS:2024:8023](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen, verweerder.

Participatiewet (Pw) 40

PARTICIPATIEWET. Naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter heeft het college onvoldoende gemotiveerd dat verzoeker geen regiobinding heeft met de gemeente Amstelveen. Dat het merendeel van de tijdelijke verblijfplaatsen van verzoeker in de afgelopen maanden in Amsterdam waren, is onvoldoende om te kunnen concluderen dat hij daar feitelijk verblijft. De voorzieningenrechter is van oordeel dat niet zonder meer kan worden geconcludeerd dat verzoeker geen zwervend bestaan meer leidt en beschikt over een vaste verblijfplaats in een andere gemeente, in dit geval Amsterdam. Bovendien heeft verzoeker feiten en omstandigheden aangedragen die de regiobinding met de gemeente Amstelveen juist onderstrepen. De voorzieningenrechter wijst het verzoek toe en bepaalt dat aan verzoeker voorschotten moeten worden verstrekt.

[Naar inhoudsopgave](#)

Volksverzekeringen

JnB 2025, 157

MK CRvB, 16-01-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:195](#)

Raad van bestuur van de Svb.

Algemeen Verdrag inzake sociale zekerheid tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Marokko (NMV) 35d lid a

Algemene Kinderbijslagwet (AKW) 7b

Besluit uitvoering kinderbijslag (BUK) 5, 7

KINDERBIJSLAG. Niet in geschil is dat appellant over het eerste kwartaal van 2021 niet aan de onderhoudseis heeft voldaan. Het overgangsrecht zoals opgenomen in artikel 35d, onder b, van het NMV is om die reden dus niet op appellant van toepassing. De door appellant gestelde bijzondere omstandigheden leiden niet tot de conclusie dat het bestreden besluit voor hem onredelijk bezwarend is. Dat appellant vanwege de coronapandemie in het eerste kwartaal van 2021 niet naar Marokko heeft kunnen reizen is begrijpelijk, maar dat had hem er niet van hoeven te weerhouden om meer onderhoudsbijdragen naar Marokko over te maken.

4.1. Niet in geschil is dat de zoon van appellant in Marokko woont. Als hoofdregel geldt dat dan geen recht bestaat op kinderbijslag. Dat volgt uit artikel 7b van de AKW. Op grond van het NMV was het mogelijk kinderbijslag toe te kennen aan verzekerden ten behoeve van kinderen die in Marokko wonen. Per 2 januari 2021 bestaat die mogelijkheid niet meer. [...]

4.2. In artikel 35d, onder b, van het NMV is overgangsrecht opgenomen. Dit overgangsrecht houdt in dat als een verzekerde op 1 januari 2021 al kinderbijslag ontvangt, het recht op kinderbijslag blijft bestaan, zolang de rechthebbende en het kind na die datum zonder onderbreking blijven voldoen aan de voorwaarden. Dit betekent dat appellant alleen in aanmerking komt voor kinderbijslag vanaf het tweede kwartaal van 2021 als recht bestaat op kinderbijslag op 1 januari 2021. [...]

4.4. Niet in geschil is dat appellant over het eerste kwartaal van 2021 niet aan de onderhoudseis heeft voldaan. Het overgangsrecht is om die reden dus niet op appellant van toepassing.

4.5. Appellant heeft betoogd dat in zijn geval in verband met de coronapandemie door de Svb maatwerk geleverd had moeten worden. Als gevolg van de corona-maatregelen kon hij niet naar zijn kind reizen. De situatie waarin een ouder niet naar het kind kan reizen ten gevolge van reisbeperkingen is niet voorzien bij de totstandkoming van beleidsregel SB1057. Zou hij wel hebben kunnen reizen dan zou het forfaitaire onderhoudsbedrag van artikel 7 van het BUK van toepassing zijn geweest, aldus appellant.

4.6. Met bestreden besluit 2 heeft de Svb toepassing gegeven aan artikel 5 en 7 van het BUK. Dit betekent dat bestreden besluit 2 berust op een gebonden bevoegdheid die is neergelegd in een algemeen verbindend voorschrift, niet zijnde een wet in formele zin. Daarom moet worden beoordeeld of er bijzondere omstandigheden zijn die maken dat toepassing van het algemeen verbindend voorschrift in het voorliggende geval tot een onevenredige uitkomst leidt. Hiervan is sprake als het besluit in de gegeven omstandigheden voor de belanghebbende onredelijk bezwarend is. [...] De door appellant gestelde bijzondere omstandigheden leiden niet tot de conclusie dat het bestreden besluit voor hem onredelijk bezwarend is. Daarvoor is het volgende van belang.

4.7. Dat appellant vanwege de coronapandemie in het eerste kwartaal van 2021 niet naar Marokko heeft kunnen reizen is begrijpelijk, maar dat had hem er niet van hoeven te weerhouden om meer onderhoudsbijdragen naar Marokko over te maken. De kosten die gemoeid zouden zijn geweest met de reis naar en het verblijf bij zijn zoon, heeft hij immers niet hoeven maken. Uit wat appellant ter

zitting heeft verteld over zijn situatie blijkt niet dat bestreden besluit 2 in de gegeven omstandigheden voor appellant onredelijk bezwarend uitpakt. In dat verband is mede van belang dat de hoofdregel is dat geen export van kinderbijslag plaatsvindt, dat het overgangsrecht een beperkte uitzondering daarop is en dat de eerbiedigende werking van het overgangsrecht volgens de verdragsluitende partijen eindigt zodra in een kwartaal niet aan de voorwaarden is voldaan. Verder is de kinderbijslag weliswaar een bron van inkomsten om ouders in de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen te ondersteunen maar draagt kinderbijslag niet het karakter van een laatste financieel vangnet. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

AVG

JnB 2025, 158

Rechtbank Amsterdam, 15-01-2025, [ECLI:NL:RBAMS:2024:1214](#)

Autoriteit Persoonsgegevens, verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG)

Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) 8

AVG. BESTUURLIJKE BOETE. OPENBAARMAKINGSBESLUIT. Het past in het takenpakket van toezichthouders dat boetebesluiten worden gepubliceerd, zodat bekendheid wordt gegeven aan de wijze van uitvoering van deze taak en de consument wordt gewaarschuwd. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 13-10-2021 ([ECLI:NL:RVS:2021:2295](#)). Artikel 8 van de Wob biedt volgens de ABRS in het algemeen de basis om boetebesluiten volledig te publiceren. In die situatie is een nadere afweging van belangen geboden. Deze nadere afweging houdt i.c. in dat het algemene belang dat door onverkorte openbaarmaking wordt gediend, wordt afgewogen tegen het belang van eiseres geen onevenredig nadeel te ondervinden als gevolg van de openbaarmaking, waarbij aan het algemeen belang een groot gewicht moet worden toegekend. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 10-11-2010 ([ECLI:NL:RVS:2010:BO3468](#)). Geoordeeld wordt dat verweerder het algemeen belang zwaarder heeft mogen laten wegen dan de mogelijk te verwachten financiële schade. Hoewel enige reputatieschade voor eiseres niet valt uit te sluiten, weegt ook dit niet op tegen het algemeen belang. Van bijzondere omstandigheden die een uitzondering rechtvaardigen op het standpunt dat openbaarheid de regel is, is niet gebleken. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 08-02-2023 ([ECLI:NL:RVS:2023:489](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

Inburgering

JnB 2025, 159

HvJEU (Grote kamer), 04-02-2025, [ECLI:EU:C:2025:52](#)

Keren.

Kwalificatierichtlijn 34

INBURGERING. Het Unierecht verzet zich er onder bepaalde voorwaarden niet tegen dat personen die internationale bescherming genieten verplicht zijn om te slagen voor een inburgeringsexamen. Het feit dat een dergelijk examen niet met succes is afgelegd, mag niet stelselmatig met een geldboete worden bestraft. Deze boete mag niet zo hoog zijn dat zij, gelet op de persoonlijke en gezinssituatie van de betrokken persoon, een onredelijke financiële last voor hem vormt.

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

- 1) Artikel 34 van richtlijn 2011/95/EU [Kwalificatierichtlijn] moet aldus worden uitgelegd dat het zich niet verzet tegen een nationale regeling waarbij personen die internationale bescherming genieten worden verplicht om te slagen voor een inburgeringsexamen, op voorwaarde dat
 - bij het opleggen van deze verplichting daadwerkelijk rekening kan worden gehouden met de speciale behoeften en omstandigheden van die personen alsook met de specifieke integratieproblemen waarmee zij worden geconfronteerd;
 - de kennis die vereist is om te slagen voor dat examen wordt vastgesteld op een passend niveau, zonder verder te gaan dan noodzakelijk is om de integratie van die personen in de samenleving van de gastlidstaat te bevorderen;
 - elke persoon die internationale bescherming geniet, wordt vrijgesteld van de verplichting om te slagen voor dat examen indien hij, gelet op de levensomstandigheden en de omstandigheden die zijn verblijf in de gastlidstaat kenmerken, kan aantonen dat hij reeds daadwerkelijk in de samenleving van die lidstaat is geïntegreerd.

Artikel 34 moet evenwel aldus worden uitgelegd dat het zich ertegen verzet dat het feit dat een dergelijk examen niet met succes is afgelegd, stelselmatig wordt bestraft met een geldboete en dat deze boete zo hoog kan zijn dat zij, gelet op de persoonlijke en gezinssituatie van de betrokken persoon, een onredelijke financiële last voor hem vormt.

- 2) Artikel 34 van richtlijn 2011/95 moet aldus worden uitgelegd dat
 - het zich verzet tegen een nationale regeling volgens welke personen die internationale bescherming genieten, zelf de volledige kosten van inburgeringscursussen en -examens dragen;
 - het feit dat deze personen een overheidslening kunnen ontvangen om die kosten te betalen en deze lening wordt kwijtgescholden als zij binnen de voorziene termijn geslaagd zijn voor hun inburgeringsexamen dan wel binnen deze termijn zijn vrijgesteld of ontheven van de inburgeringsplicht, de onverenigbaarheid van deze regeling met artikel 34 niet kan opheffen.

Bij dit arrest heeft het HvJEU een [persbericht](#) uitgebracht. Zie in dit verband ook het [nieuwsbericht](#) op de site van de Raad van State.

[Naar inhoudsopgave](#)

Open overheid

JnB 2025, 160

Rechtbank Den Haag, 20-01-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:1107](#)

minister van Buitenlandse Zaken, verweerder.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 8:55d lid 1, lid 2

Wet open overheid (Woo) 8.4

WOO. VERZOEK. BEROEP NIET TIJDIG BESLISSEN. I.c. is het beroep van eiseres tegen het niet tijdig beslissen door verweerder op haar Woo-verzoek gegrond. Het gaat hier om een omvangrijk verzoek en de rechtbank acht het in dit geval redelijk dat verweerder tot 1 juli 2025 de tijd krijgt om een besluit te nemen op het verzoek. Gelet op de proceshouding van eiseres bepaalt de rechtbank in afwijking van haar beleid de dwangsom op een symbolisch bedrag van € 1,- per dag voor elke dag waarmee de beslistermijn wordt overschreden met een maximum van € 100,-. Een dwangsom is in de regel bedoeld als (financiële) prikkel om een weigerachtig bestuursorgaan te bewegen alsnog een besluit te nemen. Daar is in dit geval geen sprake van. Integendeel, verweerder heeft zich telkens proactief en bereidwillig opgesteld. Omdat in zoverre geen sprake is van een situatie waarvoor een beroep niet tijdig beslissen is bedoeld, ziet de rechtbank geen aanleiding om aan te sluiten bij de gebruikelijke hoogte van de dwangsom. Voor het buiten toepassing laten van een bepaling tot vergoeding van het griffierecht of het achterwege laten van een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding, omdat hier geen sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 8.4, derde of vierde lid, van de Woo.

[Naar inhoudsopgave](#)

Nederlanderschap

JnB 2025, 161

MK ABRS, 04-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:421](#)

minister van Buitenlandse Zaken.

VWEU 20

RWN 15

Paspoortwet 9

NEDERLANDERSCHAP. Verduidelijking toetsingskader Unierechtelijk evenredigheidsbeginsel. Bij verlies van het Nederlanderschap, en daarmee het Unieburgerschap, moet de minister altijd een Unierechtelijke evenredigheidstoets uitvoeren. Verduidelijking welke omstandigheden in deze toets moeten worden meegenomen.

Verduidelijking toetsingskader Unierechtelijk evenredigheidsbeginsel

5. In de uitspraak van de Afdeling van 12 februari 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:423](#), heeft de Afdeling uiteengezet hoe de minister moet onderzoeken of het verlies van de Nederlandse nationaliteit in overeenstemming is met het evenredigheidsbeginsel wat betreft de gevolgen ervan voor de situatie van elke betrokkene en in voorkomend geval voor die van zijn gezinsleden uit het oogpunt van het Unierecht. Omdat vanuit de rechtspraktijk signalen zijn ontvangen dat opheldering gewenst is, zal de Afdeling in deze uitspraak dit toetsingskader nader verduidelijken. Nieuw is dat de minister bij het verlies van het Nederlanderschap, en daarmee het Unieburgerschap, altijd een Unierechtelijke evenredigheidstoets moet uitvoeren (zie het arrest van het Hof van 5

september 2023, [ECLI:EU:C:2023:626](#), punt 30). Verder wordt in deze uitspraak verduidelijkt welke omstandigheden in de Unierechtelijke evenredigheidstoets moeten worden meegenomen.

Beoordeling Afdeling

6. Centraal staat de vraag of de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat de minister zich op het standpunt mocht stellen dat het verlies van het Unieburgerschap van [appellante] in overeenstemming is met het Unierechtelijke evenredigheidsbeginsel.

Beoordelingskader voor de Unierechtelijke evenredigheidstoets

7. Het Hof heeft in het Tjebbes-arrest prejudiciële vragen van de Afdeling over het van rechtswege verliezen van de Nederlandse nationaliteit beantwoord. De Afdeling heeft vervolgens op 12 februari 2020, in [ECLI:NL:RVS:2020:423](#), uitspraak gedaan.

- Bij verlies Unieburgerschap altijd een Unierechtelijke evenredigheidstoets

7.1. Als een betrokkene het Nederlanderschap verliest, en daarmee het Unieburgerschap zoals bedoeld in artikel 20 VWEU, dan raakt diegene ook zijn Unierechten kwijt. Daarmee valt die situatie uit haar aard en wegens haar gevolgen binnen de werkingssfeer van het Unierecht. Dan moet een lidstaat bij de uitoefening van zijn bevoegdheid inzake nationaliteit het Unierecht en met name het evenredigheidsbeginsel eerbiedigen. Zie het arrest van het Hof van 5 september 2023, [ECLI:EU:C:2023:626](#), punt 30. Dat betekent dat bij het verlies van het Nederlanderschap en daarmee het Unieburgerschap altijd een Unierechtelijke evenredigheidstoets moet worden uitgevoerd.

- Gevolgen uit oogpunt van Unierecht

7.2. Bij de Unierechtelijke evenredigheidstoets wordt beoordeeld of het verlies van de nationaliteit van een lidstaat en daarmee het Unieburgerschap van een betrokkene in overeenstemming is met het evenredigheidsbeginsel wat betreft de gevolgen ervan uit het oogpunt van het Unierecht. Aan de hand van die gevolgen moet worden beoordeeld of het verlies van het Unieburgerschap strookt met het aantasten van Unierechten op een wijze die onevenredig is aan de doelstelling die wordt nagestreefd door de nationale wetgever (punt 43 en 44 van het Tjebbes-arrest).

Het Hof noemt in het Tjebbes-arrest een aantal mogelijk relevante gevolgen, die moeten worden meegewogen bij de evenredigheidstoets. Zo moeten de bevoegde (rechterlijke) autoriteiten zich ervan vergewissen dat het nationaliteitsverlies verenigbaar is met de door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest) gewaarborgde grondrechten, waaronder het recht op eerbiediging van het familie- en gezinsleven (punt 45 van het Tjebbes-arrest). Ook moet worden meegewogen of een betrokkene zou worden geconfronteerd met beperkingen in de uitoefening van het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten en de mogelijkheid daar beroepsactiviteiten te verrichten (punt 46). Verder moet ook rekening worden gehouden met het eventuele bestaan van omstandigheden die ertoe leiden dat het verlies van het Nederlanderschap door een betrokken minderjarige niet strookt met het in artikel 24 van het Handvest erkende belang van het kind. Al deze gevolgen moeten worden afgewogen tegenover het belang van de staat dat artikelen 15 en 16 van de RWN beogen te dienen, namelijk de effectieve band tussen een onderdaan en de staat.

- Het beoordelingsmoment

7.3. De Unierechtelijke evenredigheidstoets moet plaatsvinden naar het moment van het verlies van het Nederlanderschap. In die Unierechtelijke evenredigheidstoets moeten niet alleen de gevolgen van het verlies van het Nederlanderschap worden betrokken die zich op dat moment al hadden gemanifesteerd, maar ook de gevolgen die op dat moment in redelijkheid voorzienbaar waren. Niet bedoeld zijn de gevolgen die hypothetisch zijn of waarvan niet vaststaat dat zij zich

zullen voordoen. Het is daarom aan een betrokkene om concreet te onderbouwen dat op het moment van het verlies van het Nederlanderschap in redelijkheid voorzienbaar was dat hij zijn met het Unieburgerschap gepaard gaande rechten of verplichtingen uit zou gaan oefenen.

- Welke omstandigheden moeten worden meegenomen?

7.4. De Unierechtelijke evenredigheidstoets vergt een volledige beoordeling van de individuele situatie van een betrokkene en in voorkomend geval van zijn gezin. Bij het in kaart brengen van de gevolgen uit oogpunt van Unierecht moeten alle relevante feiten en omstandigheden worden betrokken (punt 43 en 44 van het Tjebbes-arrest).

7.4.1. De omstandigheden waaronder iemand het Nederlanderschap heeft verloren, moeten ook worden meegenomen in de Unierechtelijke evenredigheidstoets. Deze omstandigheden hebben namelijk bijgedragen aan het verlies van het Nederlanderschap, en daarmee het Unieburgerschap, en hebben om die reden betrekking op het Unierecht. Dat deze omstandigheden in de Unierechtelijke evenredigheidstoets moeten worden meegenomen, volgt ook uit de uitspraak van de Afdeling van 13 april 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1074](#).

7.4.2. Maar de omstandigheden waaronder iemand het Nederlanderschap heeft verloren, zijn op zichzelf onvoldoende voor het oordeel dat het verlies van het Nederlanderschap, en daarmee het Unieburgerschap, onevenredig is. Het verlies kan namelijk alleen onevenredig zijn als er ook gevolgen zijn die betrekking hebben op het Unierecht.

Eén van de mee te wegen relevante gevolgen bij de Unierechtelijke evenredigheidstoets is dat een betrokkene bijzondere moeilijkheden ondervond om zich naar Nederland of een andere lidstaat te blijven begeven om daar daadwerkelijke en regelmatige banden met gezinsleden te onderhouden dan wel aldaar zijn beroepsactiviteiten te verrichten of daarvoor de noodzakelijke stappen te ondernemen. Het ontbreken van bijzondere moeilijkheden brengt mee dat het Unierechtelijke evenredigheidsbeginsel niet is geschonden.

Beoordeling gronden [appellante]

Omstandigheden waaronder het Unieburgerschap is verloren

8. Gelet op wat hiervoor in overweging 7.4.1 is overwogen, heeft [appellante] terecht aangevoerd dat de omstandigheden, waaronder haar eerdere paspoortaanvraag was afgewezen, hadden moeten worden meegenomen bij de Unierechtelijke evenredigheidstoets.

8.1. De rechtbank heeft gezien het voorgaande ten onrechte geoordeeld dat de omstandigheden waaronder [appellante] het Nederlanderschap heeft verloren niet kunnen worden meegenomen bij de Unierechtelijke evenredigheidstoets. Daarmee heeft de rechtbank ook niet onderkend dat de minister deze omstandigheden in de situatie van [appellante] ten onrechte niet in de Unierechtelijke evenredigheidstoets heeft meegenomen.

Heeft [appellante] concreet onderbouwd dat zij gebruik zal maken van haar vrije verkeersrechten?

9. Het primaire betoog van [appellante] dat zij niet concreet hoeft te onderbouwen dat zij op het moment van het verlies van het Nederlanderschap plannen had om in de EU te wonen en werken, slaagt niet. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 12 februari 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:423](#), r.o. 11.2, is het aan een betrokkene om concreet te onderbouwen dat op het moment van het verlies van het Nederlanderschap in redelijkheid voorzienbaar was dat hij zijn met het Unieburgerschap gepaard gaande rechten of verplichtingen uit zou gaan oefenen.

[appellante] heeft in haar hogerberoep schrift en op de zitting bij de Afdeling subsidiair aangevoerd dat zij op het moment van het verlies van het Nederlanderschap wel concreet heeft onderbouwd dat zij plannen had om met haar gezin in de EU te wonen en werken. Hiervoor heeft [appellante] verwezen naar door haar overgelegde e-mails, waaruit volgt dat zij rond het moment van het verlies

van het Unieburgerschap geïnteresseerd was om in de EU te werken en te wonen. In de e-mails staat onder andere dat [appellante] geïnteresseerd is om postdoctoraal onderzoek te doen bij verschillende universiteiten in Nederland en Duitsland. Dit wordt bevestigd door e-mails uit dezelfde periode die zij naar familie en kennissen heeft gestuurd. De Afdeling hecht extra waarde aan de e-mails van [appellante], omdat ondertussen veel jaren zijn verstreken sinds het moment van het verlies van het Nederlanderschap op 1 april 2013. [appellante] heeft daarom, mede gezien de inhoud van de e-mails, voldoende concreet onderbouwd dat zij op het moment van het verlies van het Nederlanderschap al plannen had om in de EU te wonen en werken.

Heeft [appellante] aannemelijk gemaakt dat zij door het verlies van het Unieburgerschap bijzondere moeilijkheden ondervond?

10. [appellante] heeft gesteld dat zij bijzondere moeilijkheden ondervond om zich in Nederland of een andere lidstaat te begeven teneinde daar te wonen en werken. De gemachtigde van [appellante] heeft op de zitting bij de Afdeling toegelicht dat [appellante] als kennismigrant een verblijfsvergunning moest aanvragen en zij hiervan afhankelijk was. Tegen die achtergrond heeft de minister onvoldoende toegelicht waarom [appellante] geen bijzondere moeilijkheden ondervond. De Afdeling is daarom van oordeel dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de minister voldoende heeft onderbouwd dat [appellante] als Amerikaanse geen bijzondere moeilijkheden ondervond om zich naar Nederland of een andere lidstaat te begeven.

Conclusie

11. De minister heeft in strijd met artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) de omstandigheden waaronder [appellante] haar Nederlanderschap heeft verloren niet in de Unierechtelijke evenredigheidstoets meegenomen. Verder heeft [appellante] voldoende concreet onderbouwd dat zij op het moment van het verlies van het Nederlanderschap gebruik wilde maken van haar vrije verkeersrechten. Ten slotte heeft de minister in strijd met artikel 7:12, eerste lid, van de Awb onvoldoende toegelicht waarom [appellante] als Amerikaanse geen bijzondere moeilijkheden ondervond om daadwerkelijk en regelmatig van deze vrije verkeersrechten gebruik te maken. Het betoog slaagt.

Zie in dit verband ook de uitspraken van de Afdeling, 04-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:444](#) en [ECLI:NL:RVS:2025:426](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Studiefinanciering

JnB 2025, 162

Rechtbank Midden-Nederland, 27-01-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:131](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Dienst Uitvoering Onderwijs.

Wet Studiefinanciering 2000 (Wsf) 3.14, 11.5

Besluit studiefinanciering 2000 (Bsf) 12

STUDIEFINANCIERING. De minister heeft onvoldoende gemotiveerd dat geen sprake is van zwaarwegende en bijzondere omstandigheden die rechtvaardigen dat de hardheidsclausule wordt toegepast.

1. Deze tussenuitspraak gaat over de vraag of van eiser kan worden verlangd dat hij een rechtszaak tegen zijn vader start over de alimentatie om in aanmerking te komen voor een aanvullende studiebeurs. [...]

11. De rechtbank is van oordeel dat de minister onvoldoende heeft gemotiveerd waarom de door eiser aangevoerde omstandigheden geen geslaagd beroep op de hardheidsclausule opleveren. [...]

14. Eiser vreest dat het starten van een juridische procedure tegen zijn vader contactherstel onmogelijk zou maken. In de aanvullende verklaring benadrukt de coach dat de kier die nu is ontstaan om de mogelijkheid van contactherstel te onderzoeken, verloren zou gaan als een juridische procedure over kinderalimentatie wordt gestart. Dit zou volgens de coach bij eiser kunnen leiden tot onherstelbare emotionele schade.

15. De rechtbank is van oordeel dat de minister de mogelijke gevolgen van het voeren van de procedure over de kinderalimentatie op het prille contactherstel met vader onvoldoende (duidelijk) heeft meegewogen bij het beoordelen van het beroep op de hardheidsclausule. Daarbij ziet de rechtbank niet in waarom in dit geval relevant is dat eiser zich in de procedure door een advocaat kan laten bijstaan, want ook als hij niet zelf bij de zitting aanwezig is kan de vader van eiser hem aanrekenen dat hij de procedure is gestart. De procedure kan het door eiser gewenste contactherstel dus wel degelijk in de weg zitten en de minister heeft niet toegelicht waarom dat in dit geval onvoldoende zwaarwegend is.

16. Verder is van belang dat de partner van de vader van eiser zich op sociale media stelselmatig negatief heeft uitgelaten over eiser en dat dit heeft geleid tot aangifte en een stopgesprek door de politie. De moeder van eiser heeft toegelicht dat zij vreest dat dit door het starten van een procedure over de alimentatie zal verergeren. De minister heeft bij de beoordeling van het beroep op de hardheidsclausule deze omstandigheid niet (kenbaar) meegewogen.

17. De rechtbank is van oordeel dat de minister, gelet op deze punten, onvoldoende heeft gemotiveerd dat geen sprake is van zwaarwegende en bijzondere omstandigheden die rechtvaardigen dat de hardheidsclausule wordt toegepast.

18. [...] De minister zal de hardheidsclausule alsnog moeten toepassen of moeten motiveren waarom hij dat ondanks de door eiser aangevoerde omstandigheden niet doet. De minister kan hiervoor een nieuw besluit op bezwaar nemen of het eerdere besluit aanvullen met een nadere motivering.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2025, 163

MK ABRS, 03-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:374](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 28

ASIEL. Discriminatie van met hiv besmette personen in Oezbekistan. De minister heeft zijn standpunt over de gestelde vrees van de vreemdeling voor strafrechtelijke vervolging vanwege haar hiv-besmetting niet van een deugdelijke motivering voorzien.

2. In haar grief klaagt de vreemdeling terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de minister zich deugdelijk gemotiveerd op het standpunt heeft gesteld dat de discriminatie onvoldoende zwaarwegend is. De vreemdeling heeft ter onderbouwing van haar vrees voor strafrechtelijke vervolging onder andere gewezen op twee rapporten van de Eurasian Coalition on Male Health (ECOM), te weten 'Legislative analysis related to LHBT rights and HIV in Uzbekistan' uit 2019 en 'Analysis of the national legislation of the Republic of Uzbekistan related to Sogi and HIV' uit 2022, en een artikel van HIV Justice Network. De minister heeft over deze bronnen het standpunt ingenomen dat hieruit volgt dat met name de lhbt-gemeenschap in Oezbekistan heeft te vrezen voor vervolging op grond van artikel 113, en dat de vreemdeling als heteroseksueel hiv-positief persoon daarmee dus niet heeft onderbouwd dat zij in de praktijk een risico loopt op daadwerkelijke toepassing van de strafbaarstelling. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, kon de minister dit niet afleiden uit deze bronnen. Uit die bronnen volgt namelijk dat het enige vereiste voor de toepassing van artikel 113 is dat de met hiv besmette persoon wist van zijn of haar besmetting en een ander daaraan heeft blootgesteld door seksuele handelingen of anderszins. Het maakt niet uit of daadwerkelijk hiv-besmetting heeft plaatsgevonden of dat de persoon met wie de seksuele handeling heeft plaatsgevonden, wist van de hiv-besmetting en met de handeling instemde. Verder maakt de tekst van de wet geen onderscheid op basis van geslacht of de seksuele gerichtheid van de met hiv besmette persoon. De bronnen onderbouwen evenmin de stelling van de minister dat in de praktijk de tenuitvoerlegging van de straf is beperkt tot hiv-positieve lhbt. Zo geeft het artikel van HIV Justice Network ook voorbeelden van vervolgte heterostellen, waaronder ook gevallen van veroordelingen op grond van seks binnen heterohuwelijken. De rechtbank heeft dus niet onderkend dat de minister zijn standpunt over de gestelde vrees van de vreemdeling voor strafrechtelijke vervolging vanwege haar hiv-besmetting in zoverre niet van een deugdelijke motivering heeft voorzien.

JnB 2025, 164

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam, 24-01-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:1407](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 30b lid 1 b

Richtlijn 2013/32/EU 36, 37

ASIEL. Volgt uit arrest Hof van Justitie van 4 oktober 2024, [ECLI:EU:C:2024:841](#), dat artikel 37 van de Procedurerichtlijn er ook aan in de weg staat dat een derde land, hier Senegal, als veilig land van herkomst wordt aangemerkt, in het geval er één of meer groepen zijn uitgezonderd van de aanwijzing dat dat land een veilig land van herkomst is? De rechtbank ziet in het arrest van het Hof van Justitie geen reden om af te wijken van de vaste rechtspraak

van de Afdeling dat het mogelijk is om een land als veilig land van herkomst aan te wijzen met een uitzondering voor één of meer groepen. Beroep ongegrond.

JnB 2025, 165

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem, 30-01-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:1425](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 30b lid 1 b

Richtlijn 2013/32/EU 36, 37

ASIEL. De rechtbank is van oordeel dat de minister Senegal ten onrechte als veilig land van herkomst heeft aangemerkt. De minister heeft onder andere lhbt'ers uitgezonderd van de aanwijzing als veilig land van herkomst, terwijl het uitzonderen van groepen zich niet verdraagt met de aanwijzing van een land als veilig in de zin van de Procedurerichtlijn. Het beroep is dus gegrond.

JnB 2025, 166

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen, 03-02-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:1200](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2011/95/EU 15c

EVRM 3

ASIEL. Zuid-Soedan. Individuele bedreiging en poging tot rekrutering. Algemene situatie: meer of minder uitzonderlijk onveilig. Beroep gegrond wegens motivering- en zorgvuldigheidsgebrek. De minister heeft onvoldoende gemotiveerd en onderzocht dat in Zuid-Soedan geen sprake is van een meest uitzonderlijke onveilige situatie, als bedoeld in artikel 15c KRi. Een oordeel of individuele omstandigheden een verhoogd risico opleveren om slachtoffer te worden van willekeurig geweld in een minder uitzonderlijke onveilige situatie, blijft daarom achterwege.

JnB 2025, 167

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen, 03-02-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:1201](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2011/95/EU 15c

EVRM 3

ASIEL. Zuid-Soedan. Gedwongen gerekruteerd als minderjarige. Vrees voor bloedwraak en nieuwe rekrutering. Algemene situatie: meer of minder uitzonderlijk onveilig. Beroep gegrond wegens motivering- en zorgvuldigheidsgebreken. De minister heeft onvoldoende gemotiveerd dat de vrees voor bloedwraak en nieuwe rekrutering niet aannemelijk is. Ook is onvoldoende gemotiveerd dat eiser niet in aanmerking komt voor een vergunning wegens eerdere confrontatie met wandaden. Tot slot is het oordeel uit [ECLI:NL:RBDHA:2025:1200](#) herhaald: dat onvoldoende is gemotiveerd en onderzocht dat in Zuid-Soedan geen sprake is van een meest uitzonderlijke onveilige situatie, als bedoeld in artikel 15c KRi. Een oordeel of individuele omstandigheden een verhoogd risico opleveren om slachtoffer te worden van willekeurig geweld in een minder uitzonderlijke onveilige situatie, blijft daarom achterwege.

JnB 2025, 168

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen, 04-02-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:1393](#)
minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 28

ASIEL. De minister heeft niet inzichtelijk gemotiveerd wat nu heeft gemaakt dat sinds medio 2024 anders wordt aangekeken tegen het aanmerken van tentenkampen in de KAR als normale woon- of verblijfplaats van jezidi's die afkomstig zijn uit de Sinjar regio.

9.2.3. Niet inzichtelijk is gemotiveerd wat nu heeft gemaakt dat sinds medio 2024 anders wordt aangekeken tegen het aanmerken van tentenkampen in de KAR als normale woon- of verblijfplaats van jezidi's die afkomstig zijn uit de Sinjar regio. Het destijds, in 2019, geïntroduceerde beleid vloeit voort uit de conclusie dat ontheemde jezidi's het bovengemiddeld zwaar hebben in de KAR en daar niet, naar lokale maatstaven gemeten, op een normaal niveau kunnen functioneren. In het verweerschrift is niet toegelicht in hoeverre de situatie in de kampen in de KAR is gewijzigd. Vermeld is dat uit het ambtsbericht van 2023 blijkt dat in de Grondwet jezidisme als religie is erkend, maar dit is niet nieuw en terug te vinden in eerder verschenen ambtsberichten. Voor zover is bedoeld te zeggen dat er in de kampen sprake is van stabilisatie van reeds eerder ingezette verbeteringen, ontbreekt een uiteenzetting van die verbeteringen. Ook in de onder 7.11. genoemde brief van de toenmalige staatssecretaris van 27 mei 2024 wordt niet uiteengezet wat er in de kampen zou zijn verbeterd. Deze brief gaat enkel in op het beëindigen van de aanwijzing van jezidi's als kwetsbare minderheidsgroep, en niet op de beoordeling van een tentenkamp in de KAR als normale woon- of verblijfplaats van een jezidi uit de Sinjar regio. Daarbij valt op dat het beleid ook de uitvoering is van een in 2019 aangenomen motie en dat niet is vermeld dat de in de motie genoemde omstandigheden zijn gewijzigd. Zonder deze motivering kan de rechtbank niet beoordelen of de rechtsgevolgen in stand kunnen blijven.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2025, 169

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam, 31-01-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:1161](#)
minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 6 lid 3

Richtlijn 2013/33/EU 10 lid 1

VREEMDELINGENBEWARING. Detentieomstandigheden in grensdetentie. Schouw van het Justitieel Complex Schiphol. JCS is geen gespecialiseerde bewaringsaccommodatie als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn. JCS lijkt zowel qua gebouw als qua inrichting in alles op een gevangenis en de organisatorische en operationele regeling in JCS is op veel vlakken van penitentiaire aard, terwijl daar maar een paar voor de vreemdeling positieve, niet-penitentiaire elementen tegenover staan. De minister voorkomt in JCS niet zoveel als mogelijk dat de bewaring gelijkstaat aan detentie in een gevangenisomgeving.

Bij deze uitspraak heeft de rechtbank Amsterdam een [nieuwsbericht](#) uitgebracht.

JnB 2025, 170

MK ABRS, 03-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:383](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 59b lid 1 a b

Vb 2000 5.3 lid 1

VREEMDELINGENBEWARING. SCHENDING INFORMATIEPLICHT. BELANGENAFWEGING. De vreemdeling heeft de maatregel en de mogelijkheid om beroep in te stellen kunnen bespreken met een rechtsbijstandverlener. Daarbij merkt de Afdeling op dat de vreemdeling in zijn asielprocedure werd bijgestaan door dezelfde rechtsbijstandverlener die door de minister in de bewaringsprocedure is ingeschakeld. De minister wijst er gezien deze omstandigheden terecht op dat de rechtbank te veel waarde heeft gehecht aan de omstandigheid dat de vreemdeling niet onmiddellijk maar pas na 28 dagen beroep heeft ingesteld tegen de maatregel van bewaring. Gezien al het voorgaande is de vreemdeling door de schending van de informatieplicht niet zodanig in zijn belangen geschaad dat de belangenafweging in zijn voordeel moet uitvallen.

[Naar inhoudsopgave](#)